

De Sint-Pieterstoren

In een half-duistere ruimte is een reconstructie van de eerstesteenlegging van de Sint-Pieterstoren op 20 juli 1478. De zes figuren werden vervaardigd door Christèle Vanheste. Alle zijn door haar gekneed, geboetseerd en uitgedost in zelf gemaakte replica van 15de-eeuwse kledij.

1. Priester Jan Lammaert met witte albe, die eveneens de Sint-Pieterskerk op ter Streep heeft bediend. Hij legde ook een van de vier eerste stenen.
2. Suffragaan bisschop Gillis De Baerdemakere in scharlakenrode mantel met rijkelijk versierde gouden afboording en mijter. Hij kwam speciaal van Doornik om de fundamente van de toren te wijden.
3. Burgemeester Cornelis Mervoet met in de linkerhand een rol perkament voorzien van de stadszegel. Hij draagt een olijfgroene "houppelande" uit pâne de velours, een tot de enkels, en soms langer reikend kledingstuk. Het omsluit de schouders en valt daarna in ruime verticale plooiën neer. Een gordel met dolk, of zoals hier met geldbuidel is ook gebruikelijk. De "houppelande" kan verschillende soorten mouwen hebben. Over het algemeen is dit bekende kledingstuk afgeboord met bont.
4. Vincentkin Mervoet, het zoontje van de burgemeester draagt een stolpje met stofgoud op een kussen. Diezelfde goudgele glans treffen we ook in de mortelspecie aan. Het duidt het belang aan van deze heuglijke gebeurtenis.
5. Stevinkin Mervoet, het opgeschoten neefje in okergele tinten reikt een steen aan.
6. Jan Lombaert, rechts vooraan, geknield, meester-glazenier en gouverneur van het schildersambacht in Brugge. Hij draagt een kazak, een onopvallende geelbruine overgooier zonder mouwen. Waarschijnlijk bezorgde deze man het glas voor de nieuwe kerk.

Olijfgroen, kobaltblauw, scharlakenrood en een soort geel zijn typische 15de-eeuwse kleuren die we in dit tafereel terugvinden. Op schilderijen uit die tijd vinden we ook vaak een hoofddekseel terug dat op een Marokkaanse fez lijkt, zoals bij Vincentkin en Stevinkin. De buitengewoon lange en spitse mannenschoenen eisen ook de aandacht op. Deze mode dateert eigenlijk al vanaf 1360. De verlengde puntschoen wordt ook "poulain" (verbastering van Polen) of "crackowes" (verbastering van Krakau) genoemd. Wie dit luxe-artikel wil dragen moet zich aan de regels houden: de lagere klassen mogen slechts een punt dragen van een halve voet, de gegoede burgerij van één voet, de adel van twee voeten of meer dan 60 cm. Als ze zo lang zijn hinderen de punten bij het lopen. Dan worden ze opgehouden door middel van een kettinkje dat aan de knie verbonden wordt. Uit dergelijke bepalingen weten we hoe de kledij een belangrijk statussymbool vormt. Kledij blijft doorheen de Middeleeuwen een bijzonder dure aangelegenheid.

De kerk die reeds in 1438 was gebouwd moest 40 jaar wachten op zijn toren. De toren zoals we ze vandaag kunnen zien bezit nog enkel de onderbouw van 1478. Het achthoekige gedeelte dateert van 1729. In juli 1712 brandden de kerk en de toren gedeeltelijk af. Tegen de noordgevel werd in 1766 een calvarie met vagevuur gebouwd. Na de volledige restauratie kregen ook de polychrome beelden hun frisse kleuren terug.

Precies 10 jaar geleden op 14 augustus 1896 brandde de Sint-Pieterskerk een laatste maal af. Enkel de toren, het vagevuur, het kerkportaal en het praalgraf van koningin Louise-Marie bleven van de vlammen gespaard. Het praalgraf bevindt zich nu in een kapel van de Sint-Petrus-en-Pauluskerk.

Na een grondige restauratie begin de jaren '90 mocht de Peperbusse Sociëteit in de toren een museum inrichten op de eerste verdieping. Ter hoogte van de galmgaten is een panoramisch uitzicht over de stad mogelijk.

Enkel de benedenverdieping is ter gelegenheid van Open Monumentendag toegankelijk.

Tekst van Pierre Claes